Массе о мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СЕРГАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

(«СВЕТ») Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз ● ШИНАРА, 15 октябрь 1974 шу. ● № 124 (5415). ● Мах 2 кап.

Советски Союза къахьегамхой! Къовсам лоаттабе 1974 шера плани тІаийца социалистически декхараши кхоачашдар духьа! ШерагІа йоаржае ийслагІа пятилетка толаме кхоачашъяр духьа дерригача халкъо лелаю социалистически яхь!

(Сийлахь - йоккхача Октябрьски социалистически революцие 57 шу дизарга даьна КПСС ЦК ТІахьехьамашара).

СИЙЛАХЬ-ЙОККХАЧА ОКТЯБРЬСКИ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ РЕВОЛЮЦЕ 57-гІа ШУ ДИЗАРГА ДАЬ

КПСС ЦК ТІАХЬЕХАМАШ

1. Даькъала хилда Сийлахь-йоккхача Октябрьски социалистически революцие 57-гІа шу!

2. Даькъала хилба дерригдунен историе керда зама — дуне революционно кердадаккхара, капитализмагара социализмага довлара зама хьаийлла Сийлахь-бокхча Октябрь!

3. Даькъала хилла марксизм-ленинизм — даим дийна латта революционни, интернационални хьехам, империализмана духьала, социализми коммунизми котъяккхар духьа дерригача мехкий къахьегамхоша лоаттабева къовсама байракх!

4. Коммунистан! КПСС XXIV съезда решенеш кхоачашъяр духьа дерригача халкъо лоаттабеча къовсама хьалхалаттарашт, шоай хьинарца нах вІашТІехьбоахараши царна кхетам лураши хила!

5. Советски Союза къахьегамхой! Хьинаре къовсам лоаттабе парте XXIV съезда решенеш кхоачашъяр духьа, вай Даьхен экономически оборонни иш дІахо чІоагІбар духьа!

6. Советски Союза къахьегамхой! Къовсам лоаттабе 1974 шера плани тІаийца социалистически декхараши кхоачашдар духьа! ШерагІа йоаржае ийслагІа пятилетка толаме кхоачашъяр духьа дерригача халкъо лелаю социалистически яхь!

7. Хоастам хилда сийлахь-бокхча советски халкъа—коммунизм хьалъеш доаллачоа!

8. Даькъала хилда Советий Мехка турпал болх-лой класс—коммунизм хьалъеча хьалхалатта иш!

9. Даькъала хилба сийлахьа колхозни ахархой — коммунизм хьалъеча хьинарг даькъа лоацараш!

10. Даькъала хилда советски халкъа интеллигенци — коммунизм бахьан долаш хьинаре къовсам лоаттабер!

11. Даькъала хилда болхлой классеи колхозни ахархой цхьоаг!ой! ЧІоагІолйа йохаргІоаца советски общества идейно-политически цхьоаг!ой!

12. Даькъала хилда СССР халкъий интернационални цхьоаг!ой вежаращха дола доттагІаала — КПСС ленински кІамий политикана карагІдаьнна сийлахь-бокхха хІама!

13. Даькъала хилда Советски Союза Коммунистически парти — тохкамах чакхъьяьна болхлой класса, дерригача советски халкъа авангард!

Даькъала хилда партен советски халкъен йохаргІоаца, сийлахь-йоккха цхьоаг!о!

14. Даькъала хилда къахьегамхой депутатий Советаш — бокъонца долча халкъа Іаьдала органаш! ДегІа а ухийла, чІоагІ а лойла социалистически демократи, къахьегамхоша шерагІа даькъа лоацалаа паччахьалкхенна доал деча!

15. Советски профсоюзаш! ДикагІа вІашТІехьа а ухийла, иш болашагІа а хилийла социалистически яхь! Производственна доал дара шерагІа юкъеза къахьегамхой!

Даькъала хилда советски профсоюзш—коммунизма школа!

16. Кагий нахи мехкарийн! ТІагІертте Іомабе марксистско-ленински хьехам, Іилмана, техника, культурана карагІдаьнна!! ТІа-тІа дуккагІа хилийла советски халкъа сийлахьа революционни, тІема, къахьегама традицеш! КПСС XXIV съезда решенеш кхоачашъяра тІехьа хьинаре къовсам лоаттабераш хила!

17. Даькъала хилда Ленински комсомол — Коммунистически парте тешаме гІончеи резерви, коммунизм хьалъеш боаххача къонначар хьалхалатта отряд!

18. Даькъала хилба советски кхалнах — коммунистически общество хьинаре хьалъеш боаххараш!

19. Советски тІемахой! Хаддаиза лаккъе шоай тІемеи политически кийчо! Фе а тешаме а лорабе советски халкъа маьрша къахьегам!

Даькъала хилда СССР турпала Герзашцара Низаш!

20. Советски Союза къахьегамхой! ТІагІертте къовсам лоаттабе социалистически экономика — Даьхен низен халкъа хьал-торо хадданца лаккъяреи лаьрд дІахо лаккъяр духьа!

21. Советски Союза къахьегамхой! Мамогга къахьегама оьсарреи производства эффективности лаккъе тІерта, дуккагІа, дикагІа, дІабодана маьха дарегІа продукци тела хьажа!

22. Советски Союза къахьегамхой! ТІехдика болх бергбола гІулаюх вІашТІехьдаккхха, бизза пайда оца производства чурча резервеех! Халкъа боахама ерригача звеньашна чІоагІе дисциплинен организованности!

23. Хоастам хилба пятилетка толаме чакхъяькхар духьа дерригача халкъо лелаеча социалистически яхье керте а этта болдача производства хьалхалаттараштен новаторашт!

24. Промышленноста болхлой! Мехка индустриальни низ дІахо чІоагІбар духьа къовсам лоаттабе! Техническен прогресс сихьелга, производственни мощностех пайда дикагІа эцилга вІашТІехьдаккхха гІерта!

Никъ шерагІа ле кердача техникаеи прогрессивни технологенен!

25. Промышленноста болхлой! Халкъа эша товаращ дуккагІен керд-кердача ассортиментагІен арахеца, уж дикагІа а маьха дарегІа а хилийта!

26. ГІишлошъо болхлой! Шоай ханнахьа болх бе йолаялийта керда объекташ, дикагІен дІабода маьх лохарІа болашн хилийта гІишлон балхаш! Капитальни ГІирсаш хьалхаза эффективность лаккъе!

27. Транспортен бузамен болхлой! ДегІа а кхуваа, эргайоахаш тоа а е транспортен бузамен

(Пистедоалер 2-ча оагІо тІа).

ВЕЖАРИЙ ДОТТАГІАЛА БАЙРАКХА КІАЛ

МОЛДАВЕ КОМПАРТЕ ЦК-аи МОЛДАВСКИ ССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ ТОРЖЕСТВЕННИ ЗАСЕДАНИ

Дог тІоздыкхан сийрдеи цІей деназ Молдаве даьйта. Советий мехка цхьаттарга бохьо болча, вежаращха долча халкъий пхьан дезаде дезду республика вІашагІьеллан Молдаве Компарт хьаьяьн 50 шу дизарг хетаяь торжественни заседани.

Зале — Молдаве Компарте ЦК членаш, республика Лакхехьарча Совета депутаташ, партийни советски организацией кулгалдхой, промышленностен юрта боахамен хьалха латтараш, Іилмах культурен деЛташ, Советски Эскара тІемахой. Укказа ба ерригача союзни республикашкара, Москвера, Ленинградера ъхьашІ.

ЧІоаттІа, даьхьаьн тІоараш детташ, ураятта тІаийдар торжественни заседане хиннарца КПСС ЦК Генеральни секретарь новкъост Л. И. Брежнев. Президиуме ба — новкъостий В. В. Щербицкий, П. М. Машеров, Ш. Р. Рашидов, Г. В. Романов, М. С. Соломенцев. Молдаве Компарте ЦК хьалхара секретарь И. И. Бодюл, республика Лаккехьарча Совета Президиума председатель Ф. Ф. Ивашенко, Молдавски ССР Министрий Совета председатель П. А. Паскарь, союзни республикийн делегацей кулгалхой, Компартей ЦК хьалхара секретараш: Грузе — З. А. Шеварднадзе, Азербайджана — Г. А. Алиев, Литва — П. П. Гришкявичус, Латве — А. Э. Воос, Киргизе — Т. У. Усубалиев, Таджикистана — Д. Р. Расулов, Армене — А. Е. Кочнян, Туркменистана — М. Г. Ганаров, Эстоне — И. Г. Кэлликай Союза аз бІаь шу диза юбилей езьеш вай белгалъьхьаькхча ца дезаче дийнаьха денз. Вай юкъарз цІей дар Советски Украина, Белоруссе, Казахстана, Грузе, Азербайджана, Армене 50 шу дизар. Кастта советски наха белгалйоаккхарьъ вай среднеазиатски республикай — Узбекистана, Киргизе, Таджикистана; Туркмене — аз бІаь шу дизарг-юбилей. ХІаьта ма еза событи дег тІара даьхьаьла ю вай цу республикай вежаращха долча халкъийн цар коммунистически партийн.

Хьаьта тахан берригача вай сийлахь-бокхача мехко пуца цхьаьна дезду Молдавски Советски Социалистически Республикен Молдаве Коммунистически партия хьаьн 50 шу дизар.

Атта даькъа хьаьчаьдиг молдавски халкъаьра. Дуккхача бІаьш шерашца до хьаьбена берига ниКъ ца леш дисар духьа, парГІатен пий лоІамен хила, ІІаьхо лергІІа даха ший бокъо яьккхар духьа цо тІаГІертта лоаттабаьІа, халача къовсамах хьалбизза ба. Цу Іилмашкарьъ ца хьаллаьлаб Россе хьалхалаттаца наха. Уьхь края вахарцен хселашеІІ, цун ший тайнарча культураца юьзвенна я Пушкинен, Толстоен, Горьке а Короленко а творчество.

Молдаве революционни болам хьаьхьиеб петербургски «Болхлой класс мукъаьккхар духьа лоаттабеча къовсама ЛенИнски партийн хьаьн 50 шу дизар.

Аттта даькъа хьаьчаьдиг молдавски халкъаьра. Дуккхача бІаьш шерашца до хьаьбена берига ниКъ ца леш дисар духьа, парГІатен пий лоІамен хила, ІІаьхо лергІІа даха ший бокъо яьккхар духьа цо тІаГІертта лоаттабаьІа, халача къовсамах хьалбизза ба. Цу Іилмашкарьъ ца хьаллаьлаб Россе хьалхалаттаца наха. Уьхь края вахарцен хселашеІІ, цун ший тайнарча культураца юьзвенна я Пушкинен, Толстоен, Горьке а Короленко а творчество.

Молдаве революционни болам хьаьхьиеб петербургски «Болхлой класс мукъаьккхар духьа лоаттабеча къовсама хьаьчаьдиг ленински ТешаМ болаш йолча хьамсарча Коммунистически партена, цун Центральни Комитета.

Вай цІей къаьстта гІоза а лоарХІаме а да уьхьаьа даькъа лоаПаш белгалдаьзьна марксист - ленинец, коммунизм, лаьтта машара социальни прогресси баьхьан кхоачалургдоаца хьинарн беркате къахьегашн уж хилар.

Шовэтхьеи итт шера лаьхьа: ленгара, белгалдир Молдаве Компарте ЦК хьалхарча секретара, къаьстта лепашъ гу вай ваьхьа интернационални хьеснен, советски халкъий боргрІоаца цхьоаг!о. Цо дІайХа, дег тІара моаршал лаьттар делегацей кулгалхошкеи членашкеи — ерригача союзни республикийн, Москва, Ленинграда городий викалашка. СССР оборона министерстВа, ВЛКСМ ЦК делегаешка.

Цо ийта моаршал лаьттар Болгарски Халкъа Республика город Пловдива делегацера.

Молдаве Коммунистически парте Центральни Комитета, республика Лаккехьарча Совета Президиума, Министрий Совета цІеграГІа И. И. Бодюла дег тІара даьхьаьла бийнар торжественни заседане даьхьа мел моаршал, республика берригача къахьегамхой белгалйоалаш йолча юбилейца Молдавски ССР вІашагІьеллан Молдаве Коммунистически парти даьхьа 50 шу даларца.

Ек СССР-ен Молдавски ССР-ен паччахьалкхен гимнаш.

ЧІоагІа деГаш айдена болаш КПСС ЦК ленински Политбюро составех сийлен президиум хорж торжественни заседане даькъа лоацараша.

Дош ду КПСС ЦК Генеральни секретара новкъоста Л. И. Брежневна. Гулбеннараш хьаьа а Пайтте чІоагІа ГІоарашт детташ тІаьяц цо. Л. И. Брежнев КПСС, цун Центральни Комитета, ЦК Политбюро сийна моаршал кхайкаьеш оаззш ек.

Новкъоста Л. И. Брежнева къамаьлара чІоагІа терКам тІаьбаЖйтаи хьаьпт долишн ладийГІар торжественни заседане мел хиннараша. Советски Союзеирчен дуНеи кхачА духкача паччахьалкхийн мьзиоНаш болча ваха.

Цуа тІехьаГІа Молдавски Советски Социалистически Республикин Молдаве Компартен 50 шу дизарях доклад йар Молдаве Компарте ЦК хьалхарча секретара Н. И. Водюла.

Новкъоста Н. И. Бодюла доклад цкъа санна дуккхаза а ГІоараш детташ юкъаГІьаьхар.

Молдавски ССР Лакхехьарчин Совета Президиумо председателе С. Б. Ниязбеков, Грузиен ССР — Грузе Компарте ЦК хьалхарча секретара Э. А. Шеварднадзе, Азербайджански ССР — Азербайджана Компарте ЦК хьалхарча секретара Г. А. Алиева, Литовски ССР — Литва Компарте ЦК хьалхарча секретара П. П. Гришкявичуса, Латвийски ССР — Латве Компарте ЦК хьалхарча секретара А. Э. Воса, Киргизски ССР — Киргизе Компарте ЦК хьалхарча секретара Т. У. Усубалиева, Таджикски ССР—Таджикистана Компарте ЦК хьалхарча секретара Д. Р. Расулова, Армянски ССР — Армене Компарте ЦК хьалхарча секретара А. Е. Кочняна, Туркменски ССР — Туркменистана Компарте ЦК хьалхарча секретара М. Г. Ганурова, Эстонски ССР — Эстоне Компарте ЦК хьалхарча секретара И. Г. Кэбина. Цар белгалдора, КПСС ЦК Генеральни секретара новкъоста Л. И. Брежнева ше къамаьл деан ешнача ІІайлача, дег тІара доагІача дешашца а молдавски халкъа хаРагІдаьнарий по бокхха мах баро а торжественни заседане даьхьа лоаПаш мел хиннараша чІоагІа деГаш тохаДолийта хилар. Цо даьча къамаьла хІара деана, ийслагІа пятилетка чанхйоалаш а коммунизм хьалъяра дІахоча ханна цо оттаьдьча декхарашца пІаьхха а пІаьхха а гучалъяьр вай социалистически Даьхен ерригА республикаш, краяшн областташ дІаХо а массе оагІораьЬара а дегІаихкара, хьалъеш ваьара хьал айдара, даьлтта машар лоаттабара а чІоагІбара а, коммунизм хьалъяра наькъа тІа дерригІа дІаьхьаьхо советски общество ихара еш йола партийн йоахХо.

Ораторашца белгалдоахар, Советски мехка ерригА кхийла республикийн санна советски Молдаве экономикен культурен сихха айІлар — из болхлой классо, колхозиа ахархоца, халкъа интеллигенце дегаш айдена хьаьгарах даьхинкар долга. Из Коммунистически парте ленински къамаьл политикех даьнна доккха беркатн из котъьлара кхаьъта тешаш да Аллха хьаьхьий - вежарий дезаде, уж ийхха вІашІ хсотдаьдарца мара диш хилаьлар хІара советски республика сихха дегІайоалаш, вай сийлахь - йоккхача социалистически Даьхен низ селла сиха чІоагІбе.

Торжественни заседане даьхьа лаьцараша чІоагІа дегаш айдена ІІаййар КПСС Центральни Комитетага, СССР Лаккехьарча Совета Президиумага, СССР Министрий Советага даьхьийта моаршал хоаттаГІ письмо.

Торжественни заседани даьхьаьл. Цига даькъа лаьцараша дегаш айдена болаш йоаккх партийна гимн «Интернационал».

Юха а зале КПСС, цун ленински Центральни Комитета, Советски мехка вежаращха долча халкъийн доттагІа сийна оаза ек.

(ТАСС).

Новкъост Л. И. БРЕЖНЕВА даь къамаьл

Деза новкъостий, Молдаве Коммунистически парте Центральни Комитета членаш!

Деза новкъостий, Молдавски ССР Лаккехьарча Совета депутаташ!

Деза хьаьший, новкъостийн доттагІийн!

Молдавски Советски Социалистически республика гражданаш!

Сона доккха даьлаьтар да тахан уккхаза шоана юккъе хилар ,ер башха-дика цІей дезденА даькъа лецар, Эгтара дезагІа даьда моаршал да шуга Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитетагара, ССР Союз Лаккехьарча Совета Президиумагара, СССР Министрий Советагара, Дег тІара моаршал да советски Молдаве берригача къахьегамхошка!

Шин шу гаргта аз яьнай Советски Социалистически Республикан Молдаве Коммунистически партия хьаьъ 50 шу дизар.

Атта даькъа хьаьчаьдиг молдавски халкъаьра. Дуккхача бІаьш шерашца до хьаьбена берига ниКъ ца леш дисар духьа, парГІатен пий лоІамен хила, ІІаьхо лергІІа даха ший бокъо яьккхар духьа цо тІаГІертта лоаттабаьІа, халача къовсамах хьалбизза ба. Цу Іилмашкарьъ ца хьаллаьлаб Россе хьалхалаттаца наха. Уьхь края вахарцен хселашеІІ, цун ший тайнарча культураца юьзвенна я Пушкинен, Толстоен, Горьке а Короленко а творчество.

Молдаве революционни болам хьаьхьиеб петербургски «Болхлой класс мукъаьккхар духьа лоаттабеча къовсама Ленински ТешаМ болаш йолча хьамсарча Коммунистически партена, цун Центральни Комитета.

Вай цІей къаьстта гІоза а лоарХІаме а да уьхьаьа даькъа лоаПаш белгалдаьзьна марксист - ленинец, коммунизм, лаьтта машара социальни прогресси баьхьан кхоачалургдоаца хьинарн беркате къахьегашн уж хилар.

Шовэтхьеи итт шера лаьхьа: ленгара, белгалдир Молдаве Компарте ЦК хьалхарча секретара, къаьстта лепашъ гу вай ваьхьа интернационални хьеснен, советски халкъий боргрІоаца цхьоаг!о. Цо дІайХа, дег тІара моаршал лаьттар делегацей кулгалхошкеи членашкеи — ерригача союзни республикийн, Москва, Ленинграда городий викалашка. СССР оборона министерстВа, ВЛКСМ ЦК делегаешка.

Цо ийта моаршал лаьттар Болгарски Халкъа Республика город Пловдива делегацера.

Молдаве Коммунистически парте Центральни Комитета, республика Лаккехьарча Совета Президиума, Министрий Совета цІеграГІа И. И. Бодюла дег тІара даьхьаьла бийнар торжественни заседане даьхьа мел моаршал, республика берригача къахьегамхой белгалйоалаш йолча юбилейца Молдавски ССР вІашагІьеллан Молдаве Коммунистически парти даьхьа 50 шу даларца.

Ек СССР-ен Молдавски ССР-ен паччахьалкхен гимнаш.

ЧІоагІа деГаш айдена болаш КПСС ЦК ленински Политбюро составех сийлен президиум хорж торжественни заседане даькъа лоацараша.

Дош ду КПСС ЦК Генеральни секретара новкъоста Л. И. Брежневна. Гулбеннараш хьаьа а ПайтТе чІоагІа ГІоарашт детташ тІаьяц цо. Л. И. Брежнев КПСС, цун Центральни Комитета, ЦК Политбюро сийна моаршал кхайкаьеш оаззш ек.

Новкъоста Л. И. Брежнева къамаьлара чІоагІа терКам тІаьбаЖйтаи хьаьпт долишн ладийГІар торжественни заседане мел хиннараша. Советски Союзеирчен дуНеи кхачА духкача паччахьалкхийн мьзиоНаш болча ваха.

Цуа тІехьаГІа Молдавски Советски Социалистически Республикин Молдаве Компартен 50 шу дизарях доклад йар Молдаве Компарте ЦК хьалхарча секретара Н. И. Водюла.

Новкъоста Н. И. Бодюла доклад цкъа санна дуккхаза а ГІоараш детташ юкъаГІьаьхар.

Молдавски ССР Лакхехьарчин Совета Президиумо председателе С. Б. Ниязбеков, Грузиен ССР — Грузе Компарте ЦК хьалхарча секретара Э. А. Шеварднадзе, Азербайджански ССР — Азербайджана Компарте ЦК хьалхарча секретара Г. А. Алиева, Литовски ССР — Литва Компарте ЦК хьалхарча секретара П. П. Гришкявичуса, Латвийски ССР — Латве Компарте ЦК хьалхарча секретара А. Э. Воса, Киргизски ССР — Киргизе Компарте ЦК хьалхарча секретара Т. У. Усубалиева, Таджикски ССР—Таджикистана Компарте ЦК хьалхарча секретара Д. Р. Расулова, Армянски ССР — Армене Компарте ЦК хьалхарча секретара А. Е. Кочняна, Туркменски ССР — Туркменистана Компарте ЦК хьалхарча секретара М. Г. Ганурова, Эстонски ССР — Эстоне Компарте ЦК хьалхарча секретара И. Г. Кэбина. Цар белгалдора, КПСС ЦК Генеральни секретара новкъоста Л. И. Брежнева ше къамаьл деан ешнача ІІайлача, дег тІара доагІача дешашца а молдавски халкъа хаРагІдаьнарий по бокхха мах баро а торжественни заседане даьхьа лоаПаш мел хиннараша чІоагІа деГаш тохаДолийта хилар. Цо даьча къамаьла хІара деана, ийслагІа пятилетка чанхйоалаш а коммунизм хьалъяра дІаХоча ханна цо оттаьдьча декхарашца пІаьхха а пІаьхха а гучалъяьр вай социалистически Даьхен ерригА республикаш, краяшн областташ дІаХо а массе оагІораьЬара а дегІаихкара, хьалъеш ваьара хьал айдара, даьлтта машар лоаттабара а чІоагІбара а, коммунизм хьалъяра наькъа тІа дерригІа дІаьхьаьхо советски общество ихара еш йола партийн йоахХо.

Ораторашца белгалдоахар, Советски мехка ерригА кхийла республикийн санна советски Молдаве экономикен культурен сихха айІлар — из болхлой классо, колхозиа ахархоца, халкъа интеллигенце дегаш айдена хьаьгарах даьхинкар долга. Из Коммунистически парте ленински къамаьл политикех даьнна доккха беркатн из котъьлара кхаьъта тешаш да Аллха хьаьхьий - вежарий дезаде, уж ийхха вІашІ хсотдаьдарца мара диш хилаьлар хІара советски республика сихха дегІайоалаш, вай сийлахь - йоккхача социалистически Даьхен низ селла сиха чІоагІбе.

Торжественни заседане даьхьа лаьцараша чІоагІа дегаш айдена ІІаййар КПСС Центральни Комитетага, СССР Лаккехьарча Совета Президиумага, СССР Министрий Советага даьхьийта моаршал хоаттаГІ письмо.

Торжественни заседани даьхьаьл. Цига даькъа лаьцараша дегаш айдена болаш йоаккх партийна гимн «Интернационал».

Юха а зале КПСС, цун ленински Центральни Комитета, Советски мехка вежаращха долча халкъийн доттагІа сийна оаза ек.

(ТАСС).

Сона доккха даьлаьтар да тахан уккхаза шоана юккъе хилар ,ер башха-дика цІей дезденА даькъа лецар, Эгтара дезагІа даьда моаршал да шуга Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитетагара, ССР Союз Лаккехьарча Совета Президиумагара, СССР Министрий Советагара, Дег тІара моаршал да советски Молдаве берригача къахьегамхошка!

Шин шу гаргта аз яьнай Советски Социалистически Республикан Молдаве Коммунистически партия хьаьъ 50 шу дизар.

Атта даькъа хьаьчаьдиг молдавски халкъаьра. Дуккхача бІаьш шерашца до хьаьбена берига ниКъ ца леш дисар духьа, парГІатен пий лоІамен хила, ІІаьхо лергІІа даха ший бокъо яьккхар духьа цо тІаГІертта лоаттабаьІа, халача къовсамах хьалбизза ба. Цу Іилмашкарьъ ца хьаллаьлаб Россе хьалхалаттаца наха. Уьхь края вахарцен хселашеІІ, цун ший тайнарча культураца юьзвенна я Пушкинен, Толстоен, Горьке а Короленко а творчество.

Молдаве революционни болам хьаьхьиеб петербургски «Болхлой класс мукъаьккхар духьа лоаттабеча къовсама

Сийлахь-бокхача Даьхен тІем тІа советски халкъ коттаьдаьро СССР халкъий барт тайнача дезала даьм юкъеденача молдавски халкъаьра Даьхьа хилийтар чІоагІача машара хьалашка керда, социалистически вахар хьалде доладала. Вешта доазол дезьъ, шоана доаллаьхарча Балкански ахтІайрен тІа, кердача тайнара дІаьдоаллелар гІулакхаш: Болгаре, Румыне, Югославе хьалкъеш, эксплуататорски строй дІа а яьккха, социалиЗм хьалъяра наькъа тІа даьлар.

Новкъостий, уж вай торжественни собране да молдавски даьлтан тІа Советски Іаьдал балхан долаш лоаттабаьла

(ДІаходалар 2-ча, 3-ча оагІоа тІа).

СИЙЛАХЬ-ЙОККХАЧА ОКТЯБРЬСКИ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ РЕВОЛЮЦЕ 57-гІа ШУ ДИЗАРГА ДАЬ

КПСС

(Интедоалар. Долалур 1-ча оагІо тІа).

средствааш! Шоашта мамогга тоаде хІалкъа боахама дуГІулаХхаш, мамогга дикагІа кхоачашде советски наха эшараш!

28. Колхозхойн совхозий болхлойн! ТІагІертта кхоачашъе хьажа юрта боахама продукташ яхарен паччахьалхенга йоккарен пятилетка заланеш! Къовсам лоаттабе доаханга Іа дика даккхийтарн бІаьстан юхье ялаташ тІехдика дІадерна кийчо ярн духьа, 1975 шера лакха хьувъкам кхЕбар дукьа!

29. Юрта боахама болхлой! ТІагІертте къовсам лоаттабе юртбоахама производствана интенсификаци яри пун эффективность лаккъярн духьа, концентраций боахамий юкъарча кооперацен ларда тІа дегІаккувла специализаци! Дас сайна пайда эца льаьттах, техниках, къахьегамен материальни ресурсех!

30. Промышленностен юрта боахамен болхлой! Колхозийн совхозийн материально-технически база чІоагІъе! Сихъе юртбоахама производствана электрификаци, комплексий механизаци, химизаци, льаттташта мелиораци яра темпаш!

31. Торговле, общественни кхачан, быта службан коммунальни боахамен болхлой! ХьинарегІа дегІа а кхуала, эргадоахаш тоа а де бытовой гІулаккхаш делга, балха прогрессивни формаш юкъъкхахьа! Культура лаькха йолаш советски наха гІулакх дар духьа къовсам лоаттабе!

32. Советски Союза къахьегамхой! Къахьегамца коммунистически гІулаях хилийтар духьа къовсам лоаттабе! БІарга са санна лора а де, деза а де общественни рузкъа! Шоай ма хулла бедал, доагор, электроэнерги, металл, кхьйола материалаш кхое хьажа!

33. Халкъа боахама болхлой! ТІагІертте кареерзае экономически знанеш, боахам лелабарен доал дарен хІанзара мегодаш! Производствана шеراГІа юкъъкхаьха Іилман ларда тІа вІаштІехьбаьккха къахьегам, толаШагІа йола опыт, Іилманен техникаиен керда карагІадьнираш!

34. Советски Союза къахьегамхой! Шоашта мамогга лакхбе хІара сага коммунистически кхетам балара, цун къахьегамен общественни хьинар дІахо дегІадоладдара дакъъера къахьегача коллективай лоарХІам!

35. Советски Іилмахойн инженерно-технически болхлойн! Рационализаторашн а изобретателаш а! Халкъа боахама дерригача доакъошка шоашта мамогга сихъе Іилма-технически прогресс, Іилмаин конструкторскин разработкай боарам лакхбе! Шоай махулла производствана сихаГІа юкъъкхаьха ГІерта Іилмана, техникана толшагІча опыта карагІдаьлаш нараш!

36. Литературан искусствин деятелаш, культура болхлой! Лаккха айийй хьо партеи халкъаьлн чулоаца советски искусства байракх, художественни говвал эргайоахаш тоае, шоай де йиш йолаш, мел доаза хІама де коммунизм хьалъераШта кхетам балара!

37. Халкъа образоване болхлой! Шоашта мамогга тоаде хьажа дешар хьехара ГІулакх, тІа-ГІа дикагІа кийчье халкъа боахама лаьрхІа, кадраш! Коммунизма идеалашка хьажа, дешарнен кхаьъегамцин сакхетаме ГІулаХхаш лелаДерГІолаш кхетам де кхуьш доагІаьча воахала!

38. УнахьІено лорарен физически культуран болхлой! Бахача наха деш дола медицински ГІулаХхаш тоаде, советски наьха хІара денарча вахара хьинарегІа юкъъкхаьха физически культура!

39. Революце, тІема, къахьегама ветеранаш! Шоай знанеш опыта кагиркошта дІателе, хьинаре дакъл лаца кхонча воахала советски халкъа революционни, тІема, къахьегана традициешна ихетам балара!

40. Пионерашн школьникашн! Дег ІІара дукхаза Советски Дальх, дика деша, къахьегана ГІулаХхаш Іомаде! Ленина ГІулакха ІІехьера, коммунизмана тІехьара хьинаре кхоьсамой хила кийчье!

41. Вежарий моаршал да коммунистически болхлойн партешка — болхлой классен дерригача къахьегамхойн денаГеча марксистско-ленински авангардАгІа, империализмана духьаларча, машара, демократена, кхамий кортамукъаленна, социализмана тІехьарча чІоагІаче кхоьсамхошка!

42. Мелаугрйоацача марксизма-ленинизмен пролетарски интернационализмен ларда тІа чІоагІойла дерригача дунен тІарча коммунистий цкьоагІон кхотабалари!

43. Массе а мехкий пролетареш, вІашагІиХета!

44. Вежарий моаршал да социалистически мехкий халкъашка! ДегІа а ухийла, чІоагІ а лойла дунен социализма система — дунен халкъашта юкъерча болхлой класса карагІдаьлна исторически хІама, империализмана духьаларча хьовсаме хоадамболлаш бола ниа, машарг, демократе, социальни прогресса чІоагІаьле!

45. Дакьъала хийла социалистически содружества мехкий халкъий цкьоагІон кхотадаларн!

ЛаккхаГІа айе социалистически интернационализма байракх!

46. Вежарий моаршал да капиталистически мехкашкарча болхлой классета — къахьегамхой бокъонаш бахьан долаш, машар, демократи, социализм бахьан йолаш ший са ца кхеден кхоьсам лоаттабенга!

47. ДІайХа моаршал да, колониальни тІабаш тІеракхайсача, шоай мехкий кортамукъаьлн социальни прогресси чІоагІъяр духьа къовсам лоаттабеча халъъашка!

48. ДІайХа моаршал да империализмаьен расизмаьен духьала, кхамий парГІатон кортамукъаьлн бахьан долаш къовсам лоаттабеча колониальни шоай мукъаГІа доацачеи мехкий халкъашка!

49. ЧІоагІлойла революционни низий дунен социализма система, дунен халкъашта юкъерча болхлой болама, халкъий кхамаьн социальни кортамукъаленна тІехьарча кхоьсамхой низ бола цкьоагІо!

50. Вежарий моаршал да набахтенашкен фашистски халбаташкен Іазан озаш боахкача халкъий парГІатонна, социализмана тІехьарча кхонахчал долча кхоьсамхошка!

ПарГІата балба капитализма тутмахкаш!

51. Вежарий моаршал да империалистически агрессе ниаьш она а дах исторически котало яьккача турпалча вьетнамский халкъаГа!

Дакьъала хилла советско-вьетнамский доттагІаьл!

Машар, парГІато, кортамукъаьлн хийла Индокитая дерригача халкъашта!

52. Вежарий моаршал да реакционно-фашистски низий террора духьала кхонахчал долаш кхоьсам лоаттабеча Чиле болхлой классага, дерригача къахьегамхошка, демократашка!

Дунен халкъаш! ЧІоагІъе Чиле патриоташца солидарность!

Мукъаьавала Луис Корвалан! Мукъабовлда фашистски хунта деррига тутмахкаш!

53. Вежарий моаршал да шоай са ца кхоьдеш реакцена духьала кхоьсам лоаттабеча Уругвая болхлой классага, дерригача къахьегамхошкен демократашкен!

Мукъаьавала Родней Арисмендии империализмана духьаларча болама кхийола кхоьсамхойн.

54. Дунен халкъаш! Мамогга оарцаГІолоа.Гаргарча Малвхоален ерригача паччахьалхенаштен халкъаьлтен тешамен чІоагІен машар оттабар дуХьа, израильски агрессех хьахиннараш цІендаь дадахар духьа лоаттабеча кхоьсаме!

ЧІоагІ а лолда, дегІа а ухалда Советски Союзен Іарбий мехкийн халкъашта юкъера доттагІалин цкьана деладу гІулакхашн!

55. Европейски мехкий халкъаш! Кхоьсам лоаттабе Европа паччахьалхенаштa юкъерча чІоагІа-ча машарен беркате цкьана гІулакхаш лелаДерен зона яр духьа. Ерригача Европа юкъъкхаьха совещаний болх толаме чакхбоаккхаргІона гІулакх де ГІерта!

56. Дунен халкъаш! Кипра территоре тІара кхьна мехкий деррига бІу арабоаккхийта, цун суверенитета, территоре бІаРччаьла, лоГІама сий делга къадеха!

57. Дунен халкъаш! ПарГІата, демократически Португалин бахьан долаш кхоьсам лоаттабеча португальски халкъаца солидарность шоай мохх демократе наьхьаГІа тешшаме дегІаболаЛлар духьа кхоьсам лоаттабеча Греце патриотически низаншца солидарность чІоагІъе!

58. Азиатски мехкий халкъаш! Кхоьсам лоаттабе паччахьалхенашта юкъера чІаьнаш, цкьана леладу ГІулакхаш, дикача лоалахой юкьмоттиг чІоагІъяр духьа. Аде юкъара хьарамле бахьан долаш!

59. Дунен халкъаш! Кхоьсам лоаттабе дунен халкъашта юкъера кхохкам кІаьдбаргаьца леста ГІулакх меа ца даьлитар духьа, машаре дахара принципаш тайп-тайпара социальни строяш йолча паччахьалхенашта юкъерча ГІулакхий норма а хиннаьа дІаотторгйола ГІулакх де ГІерта! Хьагучаьдаьх ГІаьрзаьнен моастагІий тийша балхаш!

60. Дунен халкъаш! Низ юкъе да боаккхилга дунен халкъашта юкъерча ГІулакхашка закон а хинна дІаоттаргдола а хІаьта ядерни герз кхы цІаккха а малхадаргдоацаш дехкаргйола а ГІулакх де ГІерта! Іойлеш цІатта герз соцкьайтар духьа, масСанга а цІендаь герз дІадаккхийтар духьа кхоьсам лоаттабе!

61. Дакьъала хийла Советски Союза ленински арахьара политика — халкъий машарен доттагІален, империализмана, реакцена, тІема духьала кхоьсам лоаттабе дола деррига ниаш кхотадара политика!

Котаьйла КПСС XXIV съездо оттаьйла машара Программа идеяш!

62. ЧІоагІ а лойла, тоа а лойла вай сийлахь-йоккха Дахье — Советски Социалистически Республикай Союз!

63. Марксизма-ленинизма байрахха кІаа а этте, Коммунистически парте кулгаца дІахьалхалкхьъа доллеа — коммунизма коталонга!

Советски Союза Коммунистически парте Центральни Комитет

ВЕЖАРИЙ ДОТТАГІАЛА БАЙРАКХА КІАЛ

Новкъост Л. И. БРЕЖНЕВА даь къамаьЛ

(Интедоалар. Долалур 1-ча оагІо тІа).

кхоьсаме шиаш цкьа хьаьлаьрех дукхха барашь, фашистски ГІаьрахоех из дорадаьрашн мукъадаьккхаьрашн, республике социализм кьалъен эргадоахаш. Мукъаба сийй дег тІара цІрта моаршал дала, чІе чІоагІъ могаш-маврша а болаш, дукхача церашка бахар, цар беркате кхьаьгІаьрг ловш царна лоацца бакхке!

Керда Молдави хьаьчча шоашкахьара дакъа мел лаьрцашка, уклаа заводашн городашн кхьаьхьарашца, сомийбепташн кхеьлъашка, бераштта хьийхаьрашца, цІенача уйлапен бисза низ тІабохийтаьш молнагІа кемдола пайдае ГІулах дІаоршка, — цу масСанега а тахан чІоагІъ раьза хиинна ала йиш я: «Оаха хоазехедьь хьийга хиннадаьн къа», доккхал де йиш болаш ба уж шоай товешнача республикаьх. Цунна карагІдаьхьиарех, цун плянехи декхарехи дувьаргда тахан новкъоста И. И. Бодрина ший доклада тІа. Са доаІца цкьоахе бесам бераш цкьайола керттера моттигаш мара яш.

Мадарра аьлча революци йолаелсьарча Молдавена фий хайнадаш промышленность яхар. ХІанз республике бохх беш я хІанзарчар тайпара йола машиностроеньь, химе, энергетика предприятеш, хьаьйй йоккха ГІишлонийй газа, низ болаш дегІаенай яйген кхачаьн промышленность.

Цкьаьбкьа, эгтара кертердар фуд аьлча, из да, индустрена цкьана республике болх беча берригача наьхх хІанз экаанега дІаькъаьла болхлой класс хьалхдер. Селхйн лаьрта оаьлаш комсаш кхеенна хиннаоаш таьлн тракторашн, пийса ярнаборашн, электрийн оборудованин хьаьеш ба.

Молдаьвски болхлой класса дикагІбола йикалаш белгалдаьлаш болх профессиональни квалификацин лаькха хІарара бьаьна ца Іешш, гражданский декхар чІоагІъ кхетаедеш, вай хелкъа экономика дегІайоалаьра дас санна йойхо еш хІарара а.

Республике метгел, деррига мехка а шерра йовзаш я ший пятилетка кхаь шеран ах шерен кхочашъьчьчен хІанз 1976 шера чотах болх бен волчен Кишиневски тракторин заводерча слесара - инструменталщика Степан Богословиг Мындряну, ГІишлонийй бригадира Дмитрий Владимирович Крецула, Бендерски даьрий деча комбината ткачийй Валентина Александровна Фирсовай, токера Валентин Дмитриевич Ювипта цІераш. Царна а Молдаве производстве хьаьгІа мел латтаРшта а тахан баркал оаІ вай, дІахо йодача хана толамаш дехар ловш ловца болаьх вай хьинар на хьоаьдеш цар кхьаьгараш.

Вай массава а ГІадаьуг республика юрта боахаме хиннаьча доккхийча хувшамаш а. Беркате лаьтташ башха-дика климатн доаш йолча Молдавега ший торопаш маЙрра хьаГучаьха йиш хиннаьш Советски Іаьдал эттачул ТІехьаГІа мара. Из вІаштІехьаьннаьл боахама социалистически формаш — колхозаш совхозаш бахьан долаш: Молдавски хьашка ена низ бола техника бахьан долаш, шоай лаьтташ дай а хинна дІаэттача наха хьинаре, энтузиазм. Йолаш кхьаьгаш, кердача тайпара кхьаьгаш хилар бахьан доаш.

Молдавски ССР-о ондо мотинг дІаолоаш мехка юрта боахама юкъе. Территореен бахьаха наьха дукхалгеи диллача башха йоккха йоацача цо мехка йоахача комсех кхоалаГІа дакъа ХІана лаг аьина, ерригача Союзе доаккхача тІаьмжех кхоалаГІа дакъа совГІа, дукхха баьцаларш, сом, шекара, свекла, генаРаш, ялат, хьайбай продуктош ца.

Молдавски яхарко массаза а лаьтта довзаш, дукхадеш: кхьаьгара тІера хиларна белгалдоалаш хиннаь. Шоаех доахка уж ГІулакхаш дІаккхийсадаш таханарча Молдаве юрта кхьаьгамхоша. Цхьаьбаккъа, царна хІанз ГІаккхийтад шоашта хьаьга кхьа профессиональни юкъарен культура, юртбоахама Іилмен техникен йовзар, лаьттаНа доацаьр тар ма-ду дукхагІа хьаьлаьчаьнаь. Цунах йолаш цуьн республика ший хаьнйтача лаьмаьнаь.

Республике метгел, деррига мехка а шерра йовзаш я ший пятилетка кхаь шеран

ВЕЖРИЙ ДОЛАЛА БАЙРАКХА КАЛ

(Нистедолар.
Дималдур 1-ча йайнан т1а).
ийй-заводий производственнин
г1улакхашта.

Молдаве масало, хьаьча республикан, краен, областен опыто а сайна, оьшуьйлу, ший юкъарчу кооперацин агропромышленнин интеграцин лардеш г1ийа производственнин специализацин йоьзнарг1ийа ю. Ц1ийнан юрта механизированнин методашца шерра юкъахьлаьцарг, юртобоьхна производственнин эффективность т1оаг1ийа хьажийра болх тешаш, ийзийна хилар.

Дикалга ялалца ший общества ваха ваха, керда хиъна да ший г1ийа хиъна йолча боьхкачен т1а-т1е дикалгчен лоарг1ийа хилар. Ц1ийнан производственнин технологе а, цунна доал дера а, планированийна ера а, общественнийн г1ийлакхийн дукхачу хьаьча сайгоьнг1ийа а доаг1ийна да. Цунна ший г1ийлакхийн паччахьалкхенан хьаддалца терко ешийн ваьнийна Ийлина, Іалаьмате дуьхьа Ийлинаг1ий кадрашца, Ийлина, учредителийн бюкхьа сесть я нехка. Ц1у т1аьхьа а эттара б1аргаг1а доаг1а дехкар сенах лаг1ийна, ма-лагг. берригача Ийлина болча эффективность мамота дахьхьалга Іалашдарах. Цун малан— цунан достаьнн цунах хьаьрчи т1а-т1а доькхаг1ийа дьаьхьа ваьй экономикен дерригга обществен-ийн ваьарг дегIаьаьрг, социоьнца яшарашта, коммунизмн хьаьрийра эшарашта малеттара хилрах.

Новъюстийн! Вей толамашкы ю доькхаг1а хургда, нагахьа санна мессе меттг, х1ара республикен областен, х1ара заводе а фабрике а, х1ара колхозе а совхозе а общественнийн производства эффективность дахьхьар дуьхьа, капитальнийн хлоьвенед х1ара сомах хьетаьна пайда эшар дуьхьа, техника хьурмат деш лелаьр дуьхьа т1ег1ийтт лоаттабу хьовсам барже.

Цун малан — производства менттийг х1ара квадратийн метрах, х1ара станокаш механизмахь, лаьттан х1ара гектарах, х1ара комбайнаш тракторан б1ийза пайда эш болаш хилар. Цун малан — бедаг, доагор, металл, электроэнергийн хьурмат деш, корта болаш д1аьхийта есаш хилар. Цун малан да хьаьхьаг1ийна г1ийрехьа г1ийлах лелаьр, х1ара болхлочен колхозчочен, инженера а техника а балда хаьнах б1ийза пайда эшар, продукции т1ехьа-на хилийтаьн г1ийтар. Цу лаьрриг1а т1ийтамашта дисциплина, инициативе ваьанза ярг1ийн, Ийлинаен

Молдавийн хьажа дог, аььар И. И. Бодюла хьалдаьаьд нрапон доькхалон. Вай ленийнийн партийн ЦК Генеральнийн секретарь новъюстийн Леонид Ильичь Брежневаг1ун до хьаийнеш республика 50 ту дагаьрг1а даьна Октябрьскийн Революцийн. Из историйнийн событийн г1ийрехьа дера чу ийжай тхона х1ара-нена, из массаьа а хьажо дагахьоьбарг1а, вай дукхаьаьа Ийлинийн ийнг1ийн ийнг1ийн нерра котаьлоаьн яха т1ахьхьарг1а цо.

Доаьзуьа доаг1ийн да молдавийн хьалхо партийен правительствийн оьхьа барвал. Партийе дечо тоьрахьаьн чакхдаьнначь кулгалийн гу дуьйна ше де мел лерхьар, дага мел доаг1ийн нехьалгийн ихончашцца тоьшийн. Х1ара-т1ехьа, уьх тоьжественийн сахьата, Молдавийн хьаьсьгаьмхоьца т1ийьхьа, х1ара т1ийьха д1аьн, шоьан маселлаьн а ваьсодийна х1ийманна а Коммунистийнийн партийн хьаьлоаьаьрг1ийолга, партена, цун денаьлерна штаба'— ленийнийн Центрийн Комитета т1ехьа кхотаьнначуьнна т1ийьхьа доькха а доьх мес-седа а ухаьг а да.

Оаха лер т1ара барвал оаьл Хьона, вен Леонид Ильичь, сеьвесен Молдаве хьаьсьгаьмхоьца, тер сонтрийнийна х1ара г1ийдьаьйаьхьи из дегIаьра перестийнийн Іа сеьла дIийхен дер т1ара доаг1ен деношн аьлерг1а. Іа лаьнна кьаьнта, х1ара г1ен чуоьлаьн болашн дочча хьаьмаьло, КПСС Центрийн Комитетоь, СССР Лакхечьарна Совета Президиумнийн Министрийн Совета Центрийн Комитетоь, СССР Лакхечьарна Совета Президиумнийн Ведомстийн Совета дер т1ара барвал аьлаьр соьлаьстийнийн революцийн 60 ту дагаьрг1а. Партийе дечо тоьрахьаьн чакхдаьнначь кулгалийн гу дуьйна ше де мел лерхьар, дага мел доаг1ийн нехьалгийн ихончашцца тоьшийн. Х1ара-т1ехьа, уьх тоьжественийн сахьата, Молдавийн хьаьсьгаьмхоьца т1ийьхьа, х1ара т1ийьха д1аьн, шоьан маселлаьн а ваьсодийна х1ийманна а Коммунистийнийн партийн хьаьлоаьаьрг1ийолга, партена, цун денаьлерна штаба'— ленийнийн Центрийн Комитета, Хьона, Леонид Ильичь, тешаьлу ший Дьаьхьа ийзийна д1аьн а г1ийлах1ийна пайда хьаьлаькхийна, хьа г1ийлах1ийна ийзийна, ший г1ийлах1ийна ийзийна, ший г1ийлах1ийна ийзийна, талант, хьинар д1аьлургийнарг.

Сийлахь-боькхача Октябрьн Советийн Іаьдал оттадаьлучь т1ехьарчу, молдавийн хьаьхьа-нотре чуьх боькхаг1ийрехь ихьа оаг1ийр я. йоьх д1аьхо доькладчийна, 50 шерара юбилей ийзийна, Молдаве боьрийнийн Советийн Лакхечьарна Совета Президиумнийн Министрийн Совета Центрийн Комитетоь, СССР Лакхечьарна Совета Президиумнийн Указо тхо т1ехьа деттаьн эшар. Цунна ший г1ийлах1ийна ийзийна, ший г1ийлах1ийна ийзийна, ший г1ийлах1ийна ийзийна,

ДОАЗОЛ ДЕХЬАРА

«МАЛХБОАЛЕХЬАРА ПОЛИТИКА ШЕКО ЙОЛАШ ЯЦ»

Кассела — Гессен яхача малхбузенгермански лаьттан боккхаг1ЙолчА культурин проц-ношленнин центрех цхьаьнг-ухх т1ехьаьчча хана «Ш1ен хезай «Гессенски форумаш» ойлайр город хиларах тарра. Чурчен ирахьарчен политика саготал1а доаг1а дешнех лаьцна. ешш йолла уж публични дискуссеш х1ара шера ю социал - демократаш «парт1ата демократаш» йаьлла. кеста леттача Гессе лаьттан правительства. Дукха ха йоаг1ашш хиннача Гессенски форума тема ян малхбоалехьарчо политика. Советски Союзаца дерг1ехьа социалистически мехкашцарен юкъм0ттир т1ом чакхбаьннарча т1ехьаьг1а Европе д1анийдеина г1улдаккан бакъаьлл т1ашпра лаьда т1е тоаьра т1аберазбаь ниКъ.

Из тема ч1ана Гессена хьаьстта лоарх1ане я: октябрь бутт бохш лаьттан парламенти — лидерте хоржамаш хьег1а ца уклаза Берлинча политически зембохаращта хетачох, из ларьдехьа либерально коалице йиллина шиг тайпара хьажар хургда. 1976 шера бундестаге дергдолча хоржамел хьаьхара генералин пепетиш хургьяь. Цу лаьттан т1е эгтара реакционнег1а болча политикех ца1 Дюггер кепте латта христианско - демократически оппозиран национальнически, антикоммунистически лозунгаш а доаг1ан. Ц1а лаьттан хоржамашка. Ц1аннаьчча. ч1ана хьаьнарчо. хьаьлаьча реваншизмагаьчча а кечкан. Кхьча тайпара, гессенски социал - демократашен «парт1атача демократашен», харжорхошка шоаш х1ийкаш. кхьаьстта теркам т1аБохийт ФРГ паччахьалкхен къаманн хьаштаца маяхкара йолча коалице малхбоалехьарча реалистически политикана.

Боннс аккредитованн болча советски журналисташа цхьана IV Гессенски форуме хиннан шун корреспондент. Кассельски «штаттхаллес» - собранен хулна городской цен йоккхача зале цу саразьа мукха моттиг ящар. ФРГ дукхха-ча городашкара общественноста виккалан т1абаьлхар укхаза. Поесса трибуншка — малхбузенгермански кхьча мехкашкарен журналисташ, мугIаратта юкъе г1олла лелан телеоператоран ба. Президиума истола хьалхашка — дискуссе керттера доакъашкой. Аьрдехьа — малхбоалехьарча политика «архитекторех» ца1 Э. Бар. аьттехьа (ишшта мийл-делар-кх из). — барон фон Врангель. ХДС парламентски фракце секретарь (баьхьар аьлча фон Врангель — «Iаьр-жача барона» т1екъ. Х1ара дуккаш хьаьсоачох. Прибалти-кера именеш х1ана а т1ехьа йийцьалийта могаш ваг). Председателла деш ва ш1ен хеза малхбузенгермански историки прогрессивни общественни деятели вола профессор Оттен Когон, европейск. кхеранзленна т1ехьаьчча малхбузенгермански инициативни комитета член.

Юхьхьанцара дош оалаш кхаьмаьл дир премьер-министра Освальда. Цо лагадохийтар, Кассель диъ шу хьалхаг1а малхбузенгермански лаьттан т1а ГДР-ен ФРГ-ен правительствашта керте латтарашт эгтара хьалха в1ашаг1ахийтта моттиг хинна хилар. Цо белгалдаьккар, духхьал малхбоалехьарча политика баьхьн долаш «Центральн Европа д1адахача ноахаламтта дагахьа мара хила йийш йоацаш хинна ч1оаг1ача машара зона а хинна д1аотташ латтилга»

Дискусси д1айолайир ХДС викалаца. дукхха ха хьалхаг1а денз йоьзаш йолла юкейнса шоай ерриг «аргументаш» правительства малхбоалехьарча политикана т1е а йоассаньь. Хьалхаг1а ше хинна хьаьнарча схема я: юхьхьанца яла ца лоьш лаьр цар, социалистически мехкашцара договоращ кхоачашлаца дергдан, цхьаьбакъа цигача юха а Iалаьмате дукха баьхьаьнг ювтаде болабелар. Цкъа-дале, йохх цаг, фон Врангелен хетачох, ФРГ-егара д1ахьалчачуйнга хьежа (христианскеи демократийн меттала ишта оаг дуйен шоллаг1ча т1емах хьаьхиннарашш баьхьалх1ашарах) цунга юха хьаьхьаьчар сов кЕзнга да. Шоллаг1а-дале, «малхбоалехьара договораш» ФРГ-ена мегаш дан ХДС-ах да йоалаш будестаге ший хана «немецки цхьоаг1он», хьаькъеьха т1аийцача резолюце а шинна а германски паччахьалкхенна юкъера доозув «къаьста а хьала далаяза а да» аьнна «хьаьхийкадаьчь» конституционни суда юхамаччаьхьарча решенте а цер дьыча мА1анаг1а мара. Уж баьхьаьш цхьаьккха тайна дуйен халкъашта юкъера-правови нна боалаш хилар хьоьха на дан Iер г1ойленаг1а лаьрхIар фон Врангела. Цхьабакъа, цон дуйн коллегашен шекон т1а оттийр Малхбузен Берлинах лъыла йиъ держано яь соглашении — Европена кхоччам Х1аьдбеь из ларл. Х1аьта бухсоциал - т1ьаьхьам бир «китайски» карт ловзадаьр», Х1ана аьлча пекински дипломате щоаннизм христиански демократийн национальнически уйлаш моог боллаьдь.

Христиански демократаша х1ъамаьлл даьчул т1ехьаьг1а г1ийлла мара г1оаращ тохиъар алле: селханарча ден политикаш йаьлла а хьалоацаш ящар аудиторн. Цхьабакъа, еврпагча зало т1оаращ деттар Московски договора кулг ю-ларах «ФРГ дайна х1ама ваш йаьлоаш» мара, х1ана т1ом чакхбаьннарчул т1ехьаьг1арча дерригача шерашка духьышшка дувен халкъашта юкъера арене г1ийлакхаш доладе шерра ерриг1ойто а кхаьвал пунга, политически бийдолг йолчара д1а а ялнай из» аьнна Этон Бара хьаьхийкадийч.

Зала дагардар малдарр хьаьхьекар ФРГ-ена шеко йолаш йоаца малхбоалехьара политика хиннаеаьре. Боин тахан даьха дог доацан ирахьарча политически г1ийлакхаш хьаьл хургьяр аьнначе воккхача либеральн публицистка Тео Зомера.

И. ПОРТУГАЛОВ,
АПН соб. корр.

Боин.

Доазол дехьара калейдоскоп

ЦЕНА ДИЙ ГИМАЛАЯШТА

Т1ЕРА ФО?

Гонахье б1ехх хилар — йоккхийна городашта, дегдаена промышленность йолча районашта бала бен йоаца проблема. Цхьабакъа городской доаг-зонед х1ерзи арабаьнна дукха х1а я, Гималаяшка — дуненг т1а эгтара лаьхкаг1а долча доамашка — болу бен йолча польско-американски экспедицина гулчаьнийн Непала столицина — Катманзура кьаьдаьсдеанг1ьа 50 кило4етр гаьна уллача Шерку яхача лелинна т1ехьа б1ехьь белгалонца. Йиъ эгтр сонтА метр лаьхача улл из лелник.

◆

ОВЛИЯЗ ЛОЗАЛИ ХИННАЕЦАРЕ...

Овлиза Розале — Пазарлон яха итальянски город карареаьнлуьн — сий, гучох, шига баьхача наьха юкъе ч1оаг1а айеннад. Цо б1аргаййта стаьмашъ ч1оаг1а езаенний царна. Дукха ха йоацаш горде йолла д1аьхьоьг1ан овлиза б1аг1а. Керттерча улицаг1а д1аьхьоьхлуьш хиннаеч из: Iалаьмате йоккхА «пассажирка» Iалаьттаг1а лаьхача экипажа ювкъа г1ийнна электрическ сварган. Уж Iодаьх болабеза гучаьлар, керттерчу улицаг1 т1ерча 25 тика дьыш муниципальн электросета т1ара свет шоашта хьаьчу а йилла, масселх шера мах боацаш электромотрг1ах пайда ийбоь хьаьг1ар, вешта аьлча кхы хьаьта-аьнна х1ама доацан лечкъаьлл из. Х1арадеена «де доаг1ар» аьлх: жуалгашка суде т1ехьаькаш повесткаш йьхьаьй. х1аьта овлиязн рекламана болз кхача хиннаб.

◆

КИНО ХИННАР МОРГ ДА!

Дукха ха йоацаш кинотеатра «Касса ийхий» американскеи городе Сокане. Эрттеьех ца1 хиннаь къу. Сеанс чаьх из дьыллинг а кассе чийккхаьн из. «Аччи хьа а ийше д1аийкхаьн» яхача кхо т1а хьаьхьоьжаш хиннар морг дьыл цо.

◆

ЦХЬАЬКХА РЕКОРД...

Британски телевидене бахьн вахача актерз Кен Долла дукен рекорд оттийй, «Гиннесса рекордий книга» оалачу т1а д1аязвазь из. Цу реестра т1а д1аязду Великобритане бахача наха дан. тайп-тайпара эгтара тамашийнаг1ен нецоьхьаьхьаш долз х1аийр. Керлачен рекордсмен «Войаг корт» яхача ленинградски театра сцене концерт лун ше болаш, юха цо концерт хьаьг1а т1а д1аьхьа ца б1аьг1ийнг арагесад. Фу дергда д1аьта, рекорд-реклама ма йийй из, хьаьта рекламаш ца йийй из, хьаьта рекламаш ца йийй из, хьаьта рекламаш ца